

O'ZBEKISTONNING BARQAROR RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISH

Xasanova Yulduz Murtazayevna

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institute "Moliya" kafedrasi katta o'qituvchisi

yulduzxasanova@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola O'zbekiston Respublikasining investitsion jozibadorligini baholash va oshirish, shuningdek, qulay investitsion muhit yaratish masalalariga bag'ishlangan.

Kalit so'zlar: investitsiyalar, investitsion muhit, investitsion jozibadorlik, biznes muhiti, strategiya, xorijiy investitsiyalar, xatarlar, hududlarning reytingi, qulay rejim

Kirish

Yangi O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti investitsiyalarga, shu jumladan, xorijiy sarmoyalarga bevosita bog'liqdir. Shu munosabat bilan jadal iqtisodiy islohotlar sharoitida mamlakatda qulay va jozibador bo'lgan investitsiyaviy muhitni yaratish, hududlarning investitsiyalarni jalb etish imkoniyatlarini oshirish, investitsiya faoliyatini barqaror rivojlantirish uchun zarur ijtimoiy, moliyaviy-iqtisodiy hamda huquqiy shart-sharoitlarni shakllantirish, respublikaga jalb qilinayotgan investitsiyalarning ko'lamini oshirish, mamlakatda investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish borasidagi muammolarni bartaraf etish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Bugungi kunda har bir mamlakat iqtisodiyotining kelgusi taraqqiyoti, asosan investitsiyalarga bog'liq bo'lmoqda. Ayniqsa, mamlakatlarning ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy rivojlanishida investitsiyalar alohida ahamiyat kasb etmoqda. Shu sababli, mamlakatimizda ham investitsiya faoliyatini rivojlantirish maqsadida, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28-yanvar 2022-yilda qabul qilingan, 2022–2026-yillarga mo'ljallangan "Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmonida belgilangan 100 ta maqsadning 26-maqsadida "Mamlakatda investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish, kelgusi besh yilda 120 milliard AQSh dollari, jumladan 70 milliard dollar xorijiy investitsiyalarni jalb etish choralari ko'rish" belgilab qo'yilgan.

"Mamlakatda investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish" mavzusida respublika miqyosida ilmiy-amaliy anjumanni tashkil etishdan asosiy maqsad O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-oktyabrdagi PF-6097-son "Ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" va 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son "Yangi O'zbekistonning 2022-2026-yillardagi Taraqqiyot Strategiyasi to'g'risida"gi farmonlari doirasida belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlash hamda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar samaradorligini oshirishga qaratilgan[1]. O'zbekiston iqtisodiyotiga xorijiy investitsiyalarni faol jalb etish hamda investitsiyalar to'g'risidagi qonunchilikni yanada

takomillashtirish, shuningdek, hududlarda investitsiya muhitini izchil yaxshilab borish, xorijiy mamlakatlarning ushbu faoliyat bo'yicha huquqiy tartibotlari, ular amal qilishiga asos bo'lgan institutsional normalar va mexanizmlarni bilishni talab etadi. Ma'lumki, jahondagi biron-bir mamlakat xorijiy sarmoyalarni jalb qilmasdan turib taraqqiyotga hamda iqtisodiyot rivojiga erisha olmaydi. Shu bois ham bu ish mamlakatimizning iqtisodiy - huquqiy siyosatida ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylangan.

Mamlakatimizdagi mavjud qonunchilik bu borada xorijiy sarmoyadorlarga bir qator kafolat va imtiyozlar berishini ta'minlashini ham alohida aytib o'tishimiz lozim. Keyingi yillarda O'zbekiston Respublikasida ishbilarmonlik va investitsiya muhitini tubdan yaxshilash, biznes yuritish shartlarini baholashning jahon amaliyotida umume'tirof etilgan mezonlar tizimini joriy etish va tadbirkorlik faoliyatini ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli chora-tadbirlar amalga oshirildi, shu asosda mamlakatning xalqaro reytingini yanada oshirish. O'zbekistonda bozor iqtisodiyotining shakllanishi uning rivojlanishining har bir bosqichida yuzaga keladigan qator muammolarni hal etish bilan chambarchas bog'liq. Yangi O'zbekistonda investorlar uchun, o'ta qulay investitsion muhit, imtiyoz va preferensiyalar tizimi yaratilib bu ishlar yanada takomillashtirilmoqda. Mazkur jarayonlarni yanada taraqqiy ettirish haqida Prezidentimiz Sh.Mirziyoyev qo'yidagicha ta'kidlab o'tgan edi. "Investitsiya muhitini takomillashtirish tarmoqlar va sohalar kesimida investitsiya siyosati samarasini oshirish, xorijiy investitsiyalar va kreditlar hisobidan 2022-2026 yillarda amalga oshiriladigan yirik investitsiya loyihalarini aniqlashtirish, iqtisodiyotda davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish masalalari diqqat e'tiborida Shu asosda yana investitsiya faoliyatini amalga oshirishning erkinligi, investorlar hukuqlari va qonuniy manfaatlarini kafolatli himoya qilish, investitsiyalar bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solish maqsadida yagona Investitsiya kodeksini ishlab chiqish zarurati mavjudligini ham alohida ta'kidlamokchiman"[2].

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili

Xorijiy investitsiyalarni respublika iqtisodiyotiga jalb etish uchun zaruriy shart-sharoitlar yaratilishi muhimdir, qaysi mamlakatda iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy va huquqiy shart-sharoitlar mavjud bo'lsagina o'sha davlat iqtisodiyotiga qo'yilishi mumkin. Ilmiy adabiyotlarda investitsion muhit terminiga juda ko'p tushunchalar berilgan. Jumladan, Glagoleva va Beloguralarning fikricha, "mamlakat yoki mintaqaning investitsion muhiti moliyaviy qo'yilmalar jozibadorligi ma'lum darajasini belgilovchi siyosiy, ijtimoiy, iqtisodiy hamda davlatni huquqiy sharoitlari tavsifini birgalikda umumlashtirilganidir". Iqtisodiy adabiyotlarda "investitsiya muhiti" tushunchasi ham turlicha talqin etiladi. Iqtisodchi olimlar D.G'ozibekov va T.Qoraliyevlar tomonidan investitsiya muhiti xususida quyidagi fikrlar bildirilgan: "Investitsiya iqlimi juda keng ma'noda ishlatiladigan tushuncha bo'lib, investor tomonidan hisobga olinadigan barcha muammo va masalalarni mujassamlashtiradi. Investor tomonidan ma'lum bir mamlakatga kapital ajratishning qulay va noqulay tomonlari belgilanadi, shu bilan bir qatorda, o'z kapitalini kiritmoqchi bo'lgan mamlakat mafkurasi, siyosati, iqtisodiyoti va madaniyatiga katta ahamiyat beriladi [3]".

Tahlil va natijalar

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

O'zbekistondagi investitsiya qonunchiligi MDH davlatlarining qonunchilik tizimidagi eng ilg'or qonunchilik bo'lib, u xalqaro investitsiya huquqining asosiy qoidalarini o'z ichiga oladi. O'zbekiston uchun iqtisodiy raqobatbardoshlik muammosi, ayniqsa, jadallashuv bilan bog'liq holda eng muhim muammolardan biri hisoblanadi mamlakatning jahon iqtisodiy tizimiga integratsiyalashuvi, ijobiy sarmoyaviy muhitni yaratish ko'p jihatdan uning yechimiga bog'liq. Xorijiy investorlar respublika hududida qonun hujjatlarida ruxsat etilgan istalgan tashkiliy-huquqiy shaklda korxonalar tashkil etishlari mumkin. Ma'lumki, xorijiy investorlar uchun mehnat resurslari muhim ahamiyatga ega. 2018–2022 yillardagi ma'lumotlarni tahlil qilganda, asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi yildan-yilga ortib borganini ko'rishimiz mumkin. Agar 2018 yilda mazkur ko'rsatkich 124 trillion 231,3 milliard so'mni tashkil qilgan bo'lsa, keyingi yillar davomida uning o'sish hajmi 145 trillion 626,2 milliard so'mga oshgan. Ularning minimal qiymati 2018 yilda kuzatilgan va indikatorning maksimal qiymati 2022 yilda 269 trillion 857,5 milliard so'mga teng bo'lgan. Bu investitsiyalar faolligini tavsiflaydi. Ularning o'rtacha qiymati 207 trillion 952,7 milliard so'mni tashkil qilgan.

2018-2022 yillarda O'zbekiston Respublikasida asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar dinamikasi, (milliard so'm)

2023 yilning yanvar–mart oylarida iqtisodiy va ijtimoiy sohalarni rivojlantirish uchun jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 56,6 trillion so'm o'zlashtirilgan bo'lib, bu o'tgan yilning mos davriga nisbatan 103,1 foizga o'sganini ifoda etadi. Shu nuqtai nazardan qaraganda, sarmoyalar hajmi o'sishining aksariyat qismi 2021–2022 yillarda Investitsiya dasturiga kiritilgan yirik loyihalar hisobiga to'g'ri kelayotgani kuzatiladi. Shu o'rinda qayd etish joiz, mamlakatimizdagi qulay biznes muhiti samarasida so'nggi yillarda chet el korxonalari 5 mingtadan 16 mingtaga yetdi. Har bir tuman va shaharga to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar kirib keldi. Eksport qiluvchi korxonalar soni besh yilda 4 ming 500 tadan 7 ming 200 tagacha ko'paydi. Xorijga yo'llanayotgan mahsulot turlari ham 1 ming 500 tadan qariyb 3 mingtagacha oshib, geografiasini 164 mamlakatni tashkil etdi. Tayyor mahsulot eksporti 2 barabarga, ularning tovarlar eksportidagi ulushi 50 foizdan 65 foizga oshdi.

O'zbekiston 2022-yilda rekord darajadagi 2,5 milliard dollar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qildi. 2021 yilga nisbatan ularning hajmi 11 foizga oshdi. Rekord ko'rsatkichga erishish asosan qayta investitsiya qilingan daromadlarni ikki baravar oshirish hisobiga mumkin bo'ldi [4]. Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasining investitsiya siyosatida ham ma'lum kamchiliklar mavjud bo'lib, ular iqtisodiyotning va butun

mamlakatning o'zini sust rivojlantirishga xizmat qilmoqda. O'zbekiston Respublikasida ham iqtisodiyotning va butun mamlakatning o'zini sust rivojlantirishga xizmat qiluvchi muayyan kamchiliklar mavjud. Asosiy kapitalga investitsiyalarning kamligi, investitsion jozibadorlikning yetarli emasligi, xorijiy investitsiyalar dinamikasi iqtisodiy o'sishni jadallashtirish uchun yetarli emas, investitsiya bozorini muvofiqlashtirishning aniq mexanizmi mavjud emas, iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishga yo'naltirilgan yangi mexanizmlar kabi kamchiliklar mavjud. ishlamaydi. Asosiy kapitalga investitsiyalarning kamligi, investitsion jozibadorlikning yetarli emasligi, xorijiy investitsiyalar dinamikasi iqtisodiy o'sishni jadallashtirish uchun yetarli emas, investitsiya bozorini muvofiqlashtirishning aniq mexanizmi mavjud emas, iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishga yo'naltirilgan yangi mexanizmlar kabi kamchiliklar mavjud.

Xulosa va takliflar

Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, islohotlarni chuqurlashtirish, yangi ishlab chiqarish quvvatlari va asosiy fondlarni yaratish, tarmoq va sohalarda amaldagi texnika va texnologiyalarni yangilash, ularni qo'llab-quvvatlash investitsion jarayonlarning to'g'ri va samarali amalga oshirilishi bilan uyg'unlashsa, ko'zlangan maqsadga erishiladi. Bu, o'z navbatida, transportkommunikatsiya va ijtimoiy infratuzilma loyihalarini amalga oshirishga qaratilgan faol investitsiya siyosatini olib borishga alohida e'tibor qaratish bilan ham uzviy bog'liq. O'zbekiston Respublikasida ishlab chiqarishni uzluksiz texnologik va texnik jihatdan yangilash, shuningdek, doimiy ravishda tashqi va ichki zaxiralarni izlash, iqtisodiyotda chuqur tarkibiy o'zgarishlarni amalga oshirish, sanoatni modernizatsiya va diversifikatsiya qilish biz uchun asosiy yo'nalish bo'lishi kerak. Milliy iqtisodiyotda xorijiy investorlar uchun qulay investitsiya muhitini yaratish, uni yanada yaxshilash va rivojlantirish uchun bizningcha, bir qancha chora-tadbirlarni amalga oshirish lozim: -investitsiyalarni jalb qilish shartlarini kengaytirishda innovatsion g'oyalar va texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etish, ularning yanada rivojlanishini ta'minlovchi normativ-huquqiy bazani takomillashtirish; -raqobatbardosh investitsion bozorni tashkil etish lozim; -turli investitsiya loyihalarining, qimmatli qog'ozlarning xususiyatlari to'g'risida axborot ta'minoti bazasini yaratish va bu axborotlarning keng investorlar ommasiga e'lon qilish imkoniyatlarini rivojlantirish; -davlat xizmatlarini ko'rsatish tartib-taomillarini optimallashtirish va soddalashtirishni ta'minlash, davlat boshqaruvi organlari faoliyati samaradorligini oshirishning iqtisodiy mexanizmidan foydalanish

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Раҳмонкул, Джабаров. "ҚЎШИЛГАН ҚИЙМАТ СОЛИҒИ БЎЙИЧА ИМТИЁЗЛАР ҲИСОБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ." *Gospodarka i Innowacje*. (2023): 377-388
2. Раймова, М. Д., & Гуломхасанов, Э. М. (2022). МАРКЕТИНГОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В ТУРИЗМЕ. *Scientific progress*, 3(1), 475-479.
3. Raimova, M. D. (2021). ogli Makhatov SI DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT PRIORITIES IN UZBEKISTAN. *Journal of Central Asian Social Studies*, 2(02), 160-168.

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

4. Ikramovich, R. Z., & Mirjalilovich, I. A. (2021, June). THE ROLE OF BANKING SERVICES IN ENSURING THE STABILITY OF THE BANK. In " ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM (pp. 132-133).
5. Хасанова, Ю. М. (2023). РЕГИОНЫ И ИХ РОЛЬ В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ. *Экономика и социум*, (10 (113)-2), 831-836.
6. Муртазаевна, Х. Ю. (2021). МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЁТ БАРҚАРОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ. *Журнал Инновации в Экономике*, 4(5).
7. Z.I. Ruziev, . (2022). THE ROLE OF TAXES IN THE FORMATION OF STATE BUDGET REVENUES. *European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 2(09), 58–65. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/eijmrms/article/view/23370>
8. Банковская система Республики Узбекистан в условиях цифровизации экономики...Авторы Хасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023. Материалы конференции ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РОССИИ: ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ В МЕНЯЮЩЕМСЯ МИРЕ Том 5.. 121-126
9. Yulduz Khasanova, & Hulkar Eshtemirova. (2023). FINANCIAL INNOVATIONS IN THE PROCESS OF DEVELOPING THE DIGITAL ECONOMY. *Intent Research Scientific Journal*, 2(3), 86–90. Retrieved from <https://intentresearch.org/index.php/irsj/article/view/55>
10. ПОВЫШЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ УЗБЕКИСТАНА ЮМ Хасанова *Gospodarka i Innowacje*. 29, 189-195
11. Advantages of Developing Cashless Settlement AI Rakhmatullaev, ZI Ruziev, IB Normamatov *Asian Journal of Technology & Management Research* [ISSN: 2249–0892] 10 (01
12. Murtazayev Nurbek Rashidovich, . (2023). DEVELOPMENT TENDENCIES OF THE NATIONAL FUND MARKET. *European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 3(02), 137–140. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/eijmrms/article/view/23070>
13. Djalilov, R. H. "Cameral management in the reform of administration and tax control. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 01 (81), 472-477." 2020
14. PECULIARITIES OF THE ACTIVITY OF THE INSURANCE INFRASTRUCTURE IN THE MARKET OF UZBEKISTAN. Авторы Хасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2024. Журнал GOSPODARKA I INNOWACJE. Страницы. Volume: 46 | 2024. Издатель https://www.gospodarkainnowacje.pl/index.php/issue_view_32/article/view/2457/2277
15. Преимущества и риски цифровизации экономики. Авторы Хасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2024/1. Журнал Agro Ilm AGRAR-IQTISODIY, ILMIY-AMALIY JURNAL. Номер 98. Страницы 115-117. Издатель «NUR ZIYO NASHR» MCHJ bosmaxonasida chop etildi

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

16. THE SIGNIFICANCE OF REGULATORY INCOME IN THE SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT OF TERRITORIES IN UZBEKISTAN. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/12/19. Журнал American Journal of Pedagogical and Educational Research. Номер ISSN (E): 2832-9791. Страницы 85-87. Издатель <https://www.americanjournal.org/index.php/ajper>
17. IMPORTANCE OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. Дата публикации 2023/12/10. Журнал EUROPEAN INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY RESEARCH AND MANAGEMENT STUDIES. Номер <https://doi.org/10.55640/eijmrms-03-1>. Страницы 48-57. Издатель Evropa
18. Ўзбекистон Республикасида хорижий инвестицияларни жалб этишнинг аҳамияти. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/12/2. Журнал Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси. Страницы 259-262. Издатель Маъмун академияси, 2023 й. – 280 б. – Босма нашрнинг электрон варианты - <http://mamun.uz/uz/page/56>
19. ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ И ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/11/10. Материалы конференции «Iqtisodiy taraqqiyot va samarali boshqaruv: xalqaro tajriba, tendensiyalar va dolzarb masalalar». Том 3. Страницы 75-78
20. IMPORTANCE OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации 2023/10/12. Журнал EUROPEAN INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY RESEARCH AND MANAGEMENT STUDIES. Номер VOLUME03 ISSUE12. Страницы 48-57. Издатель DOI: <https://doi.org/10.55640/eijmrms-03-12-10>
21. Преимущества и риски цифровизации экономики ХЮ Муртазаевна Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси, 178-18
22. ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РОССИИ: ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ В МЕНЯЮЩЕМСЯ МИРЕ. Авторы Ҳасанова Юлдуз Муртазаевна. Дата публикации. 2023/1/27. Материалы конференции. Банковская система Республики Узбекистан в условиях цифровизации экономики. Том 5. Страницы 121-126
23. РАЗВИТИЕ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ ХЮ Муртазаевна Баркарор ривожланиш мақсадларига эришишда хотин-қизларнинг роли 1, 273-276
24. Salohiddinov Jaloliddin, & Samiyev Sardor Iskandarovich. (2023). Theoretical Basics of the Significance of Investment Projects in Financing Investment Activities. Diversity Research: Journal of Analysis and Trends, 1(2), 7–10. Retrieved from <https://academiaone.org/index.php/2/article/view/50>
25. ANALYSIS OF THE IMPLEMENTATION OF INVESTMENT ACTIVITIES AND ITS FINANCING AT THE OIL AND GAS ENTERPRISES OF UZBEKISTAN SS Iskandarovich Gospodarka i Innowacje. 30, 109-115

Special issue: "DIGITALIZATION OF FINANCE: NEW TRENDS AND IMPLEMENTATION PRACTICES"

26. Iskandarovich, S. S. (2021). The Sources of Funding, Procedure and Challenges of Investment Activity at Oil and Gas Enterprises of Uzbekistan. *International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development*, 3(5), 77-84
27. Джабаров, Рахмонкул Хамидович. "ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА НАЛОГА НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ." *Gospodarka i Innowacje*. 46 (2024): 107-113
28. Джабаров, Р. Х. "ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА НАЛОГОВОЙ ЛЬГОТЫ." *Gospodarka i Innowacje*. 46 (2024): 114-121
29. Djalilov, R. H. "RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOLIQ IMTIYOZLARINI HISOBGA OLISH MASALALARI." *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting* 4.02 (2024): 143-149
30. Djalilov, R. H. "SOLUTION OF PROBLEMATIC SITUATIONS IN ACCOUNTING FOR TAX BENEFITS." *Экономика и социум* 4-1 (119) (2024): 112-117
31. Kh, Djalilov R. "THE ISSUE OF ACCOUNTING FOR VALUE ADDED TAX IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY." *Экономика и социум* 4-1 (119) (2024): 118-122.
32. Джабаров, Р. Х. "ВОПРОСЫ ОРГАНИЗАЦИИ НАЛОГОВОЙ ПРОВЕРКИ В НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЕ." *Gospodarka i Innowacje*. 46 (2024): 99-106
33. Джабаров, Р. Х. "СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИНИ ҲИСОБГА ОЛИШ МАСАЛАЛАРИ." *Экономика и социум* 12 (115)-1 (2023): 1063-1069
34. Shuxratovna, Y. S. (2024). RAQAMLI VALYUTANI JORIY ETISHNING PUL-KREDIT TIZIMIGA TA'SIRI MASALALARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4, 131-141.
35. Yakubova, S. (2023). DIGITAL DEVELOPMENT AND THE NATURE OF DIGITAL ASSETS. *Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari*, 3(3), 56-63.
36. ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ МООС (МАССОВЫЕ ОТКРЫТЫЕ ОНЛАЙН-КУРСЫ) В ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ УЗБЕКИСТАНА ЯШ Шухратовна INNOVATIVE SCIENCE PUBLISHING